

0 Otázky

- Polévka „co dům dal“...
- Kdy budete ozdobit (decorate) vánoční stromeček?
 - Nikdy. Doufám (I hope), že to budou dělat moje děti. Budu jenom asistovat.
 - Musí být spolupráce...
 - Budu odborně (expert) asistovat...
- Chce se mi spát.
 - Mně taky.
 - Co teď? Mám lekci... ale potom budete spát? Doma? Nebo v knihovně?
 - Máte volno odpoledne? Ano...
- <https://www.ceskatelevize.cz/>

Minulý týden: 5 Dělejte formy lokálu singuláru

1. Každý den obědvám v **NOVÉ RESTAURACI** (nová restaurace).
2. Studuju na **BRNĚNSKÉ UNIVERZITĚ** (brněnská univerzita).
3. Mám auto v **GARÁŽI** (garáž).
4. Už jsi slyšel o tom **NOVÉM STUDENTOVI** (nový student)?
5. Často mluvíme o **KARLU GOTTOVI** (Karel Gott).
 - a. First and last name: o Martinu Punčochářovi
 - b. Pan + last name: o panu profesorovi, o panu Novákovi
6. Byl jsem v **PRAZE** (Praha) v **NÁRODNÍM DIVADLE** (Národní divadlo) na **OPEŘE** (opera).
7. Máme praxi ve **FAKULTNÍ NEMOCNICI** (fakultní nemocnice).
8. Mluvili jsme o tom **PACIENTOVI** (pacient) a o té **PACIENTCE** (pacientka).
9. Bydlel jsem na **OBLÉ** ulici (Oblá ulice), ale teď bydlím na **ČESKÉ** (Česká).
 - a. Masarykova: na Masarykově.
 - b. Oblá, Česká, Svážná... adjectives
 - c. Panská: pánstvo = nobility
 - d. Janská
 - e. Orlí: eagle
 - f. Pekařská: baker street
 - i. Milady Horákové
 - ii. Elišky Krásnohorské
 - iii. To je málo...
10. Nikdy jsem nebyl na **DISKOTÉCE** (diskotéka) nebo v **KLUBU** (klub).
11. Nikdy nemluvíme o **GRAMATICE** (gramatika), ani o **ČEŠTINĚ** (čeština).
12. Víte něco o **JAROMÍRU JÁGROVI** (Jaromír Jágr) nebo **PETŘE KVITOVÉ** (Petra Kvitová)?
 - a. Petra Kvitová: tenistka, vyhrála wimbledon
 - b. Jaromír Jágr: hokejista, legenda; největší český hokejista

The Imperative p. 153: table (including irregular forms)

- Instrukce
- **Otevřete** mozek, mysl (mind) / **oči** / **ústa** / **nohy**.
- Sundejte si brýle
- Předkloňte se.
- Zakloňte se
- Řekňte áááá
- Otočte
- Zvedňte ruce, nohy
- Postavte se na nohy
- Oblékněte se
- Zavolejte
- Nadechněte se
- Vydechněte
- Nedýchejte
- Zadržte dech
- Sedňte se
- Pojďte dál

Imperativ (rozkazovací způsob) • The imperative
 The highlighted forms in bold in exercise 1 are in the imperative.

1. Regular forms

For regular formation of the imperative, you start with the 3rd person plural of the verb (known as the oni-form). When you drop the ending -ou, -í or -ají, from this form, you get the verb stem. Then you continue like this:

a) If the verb stem ends in a single consonant, add ---, -te

infinitive	3rd person plural	imperative (ty-form)	imperative (vy-form)
pozdravovat	(oni) pozdravuj-ou	pozdravuj!	pozdravuj <u>te</u> !
nebát se	(oni) neboj-se	neboj se!	neboj <u>te</u> se!

There is a consonant shift if the written form of the verb stem ends in d, t or n, e.g. jet – jedou – jeď, letět – leť – leř, nezapomenout – nezapomenou – nezapomeň.

b) If the stem ends in two consonants, add -i, -ete/-ěte.

infinitive	3rd person plural	imperative (ty-form)	imperative (vy-form)
číst	(oni) čít-ou	č <u>ť</u> !	č <u>te</u> te!
jít	(oni) jid-ou	jd <u>ě</u> !	jd <u>ě</u> te!

After the consonants d, t, n, b, p, v, m and f we don't have the ending -ete, but -ěte.

c) If the verb's infinitive ends in -at and the 3rd person plural ends in ají (only verbs known as -á verbs), add -ej, -ejte.

infinitive	3rd person plural	imperative (ty-form)	imperative (vy-form)
zavolat	(oni) zavol-ají	zavolej!	zavolej <u>te</u> !
nedělat	(oni) neděl-ají	nedělej!	nedělej <u>te</u> !

2. Irregular forms

být: buď! buďte!
 jíst: jez! jezte!
 koupit: kup! kupte!
 mít: měj! mějte!
 sníst: sněz! snězte!
 ---: pojď! pojďte!

POZOR:
 The following imperatives exist for the verb jít:
 jdi, jděte, e.g.: jd pryč! Go away!
 pojď, pojďte, e.g.: Pojď sem! [pojťsem, coll. pocem] Come here!

Pojďte dál = come in

Pojď sem [pocem]

čtete = you read; čtete! = read

1 | Class book p. 153: Listening CD2/ 34, ex. 1: underline Co říká Petr, co říká Eva?
([link](#))

SOAN

1. Eva už brzy bude redit. Petr musí jet na konferenci. Hádejte, co říká Eva Petrovi (E) a co Petr Evě (P).

1. Dej na sebe pozor! – P.....

2. Nečti večer dlouho a jdi brzy spát! – P.....

3. A zavolej mi! – P/E.....

4. Neboj se a nedělej si starosti! – P/E.....

5. Užij si to a měj se hezky! – E.....

6. A pozdravuj kolegy! – E.....

FE

2 | Class book p. 153, Listening CD2/ 35, ex. 3 ([link](#))

SUCCESS

1. Petr neměl na konferenci úspěch.

2. Eva už musí jet do porodnice.

3. Petr nemůže přijet domů.

4. Eva nebere telefon.

5. Petr telefonuje do porodnice.

6. Eva a Petr mají trojčata.

ANO/NE
ANO/NE
ANO/NE
ANO/NE
ANO/NE
ANO/NE

Gradace: **jedináček** / normální, obvyklý → dvojčata → trojčata → čtyřčata → paterčata → šesterčata → sedmerčata → osmerčata → devaterčata

Jak říká sestra Petrovi? Pan Svoboda → tatínek

3) The Imperative practice: class book p. 154, ex. 6

Rodiče a děti: neformálně

Prarodiče a praděti: neformálně

Kamarádi: neformálně

Kolegové v práci: formálně / neformálně // trochu formálně a neformálně

Doktor a pacienti: formální

Sestra a pacienti: formální; „**sestři**“ < sestřička (sestra); Martin → Martínek

Tykat: going informal (Ty) / vykat (vy)

- Formálně: **Dobrý den, pane Punčocháři**, jak se máte?
- F/N: Dobrý den, **Martine**, jak se máte?
- Neformálně: Ahoj, **Martině**, jak se máš?

-1- ~~o~~ TE
 -2- i ĚTE

ANÍ → EJ / TE

► 6. Tvořte pravidelné imperativy. Pak je doplňte do vět. Rozlišujte, kde budete vykat a tykat (= používat vy-formy a ty-formy).

Například: podívat se – (podívají se) – podívej se! podívejte se!

1. poslouchat – (poslouchají) –	Maminka řekla <u>synovi</u> :	měj
2. spát – (spí) –	Tatínek řekl dceři: Už si nečti, zhasni a	!
3. přečíst – (přečtou) –	Učitel řekl studentovi:	ten text, prosím.
4. vypít – (vypijou) –	Babička řekla vnukovi:	ten čaj.
5. uvařit – (uvaří) –	Manžel řekl manželce: Prosím tě,	mi kávu.
6. udělat – (udělají) –	Ředitel mi řekl: Prosím vás,	to do pondělí.
7. zavolat – (zavolají) –	Řekl jsem kolegovi: Teď nemůžu,	mi později.
8. pozdravovat – (pozdravují) –	Řekla jsem sestře: Měj se a	přítele!

1. Poslouchej mě...
2. ... spi!
3. Přečtěte!
4. Vypij
5. Uvař mi kávu...
6. Udělejte
7. Zavolej/te
8. Pozdravuj

Dělej/te! hurry

4) The Imperative practice: class book p. 154, ex. 6 + 7

► 7. Procvičujte nepravidelné imperativy. Doplňte k situacím na fotografiích. Hledejte víc možností.

Bud' hodný/hodná! | Snež to! | Měj se hezky! | Jdi pryč! | Kup rohlíky, ano? – Ano, koupím! | Pojď sem!

1.

2.

3.

4.

5.

PAMATUJTE SI:
 The expression *pojď sem* is pronounced [pocem] in everyday spoken Czech.

6.

3) TM U22 Work history

1 | Je to pravda? TM 1/55 ([link](#))

1. Pan Veleba má manželku. ANO × NE
2. Bydlí v přízemí. ANO × NE
3. Je zdravý. ANO × NE
4. Chodí o holi. ANO × NE
5. Obědy mu nosí pečovatelka. ANO × NE
6. Rád se dívá na televizi. ANO × NE
7. Nikdy nemá žádné návštěvy. ANO × NE

2 | Mluvení: Odpovídejte partnerovi na otázky

1. Kdy obvykle vstáváte? Jak dlouho obvykle spíte?
2. Děláte něco pro zdraví? Jestli ano, tak co? Jestli ne, proč ne?
Co děláte pro zdraví?
 - Cvičím. Dvakrát týdně...
 - Jíst zdravě.
 - Co je podle vás zdravé jídlo?
 - Když vaříš sám...
 - Jídlo, které nesmažím.
 - Tučné jídlo (fatty)
 - Mastné jídlo (greasy)
 - Uzeniny:
 - 11/11 Svatý Martin: husa (goose) + nové víno
 - Mikuláš: 5–6/12
 - Velikonoce: zelený čtvrtek; zelené pivo
 - Vánoce: 24/12; Ježíšek
 - Děda Mráz: nemáme!
 - Santa Claus: nemáme!
 - Papa Noel: nemáme!
 - Rodiče: máme (skoro všichni)
3. Kolik vážíte?
4. Kolik měříte?
5. Kde bydlíte?
6. Jak trávíte volný čas?
7. Pijete kávu nebo alkohol?

3 | Vyberte správné slovo

1. Bydlíte *doma/v domě*, nebo v bytě?
2. Bydlíte *na vesnici/do vesnice* nebo *ve městě/do města*?
3. Jak *velký/malý* máte byt?
4. Chodíte do práce *pěšky/rychle/autem*?

5. Kolik *hodin/minut* denně spíte?
6. Kolik máte volného *cvičení/času*?
7. Kolikrát *denně/týdně/měsíčně* jíte?
8. Kolik *tekutin/piva* vypijete za den?
9. Zkoušel jste někdy *přestat/začít* kouřit?

Listening: TM p. 146, ex. 4 (CD 1/60) ([link](#))

CD 1/60

4 Listen to the work history of Mrs. Pokorná. Choose whether you think the following sentences are correct or not by writing the words "true" or "false" in the appropriate column:

	TRUE	FALSE
1. Paní Pokorná studovala vysokou školu.	_____	_____
2. Před mateřskou dovolenou pracovala na pediatrii.	_____	_____
3. Nemá žádné děti.	_____	_____
4. Nechce se vrátit ke své původní profesi.	_____	_____
5. Manžel je schopný rodinu uživit.	_____	_____

Listening: TM p. 148, ex. 9 (CD 1/61) ([link](#))

CD 1/61

9 Listen to the case history and answer the questions:

- a. Jaké povolání má Jana?
- b. Kde dříve pracovala?
- c. Pracuje teď?
- d. Jaká byla její pracovní doba?
- e. Má nějaké zdravotní obtíže?
- f. Jakou by chtěla práci?